

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserati: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inserati petih vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej. Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravištvu „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, priljubno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje, Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in sadostno frankovane. Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:

v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1-25 D
Poština plačana v gotovini.

„Slovanski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	D 120—	celoletno	D 216—
polletno	60—	polletno	108—
3 mesečno	30—	3 mesečno	54—
1	10—	1	18—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati. Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici. Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Rusija in naša politika.

(Dopis.)

Demokratska buržoazija evropskega zapada je pozvala boljševiško Rusijo na konferenco v Genovo, da ž njo razpravlja o obnovi Evrope. R. S. F. S. R. (Ruska socialistična federativna sovjetska republika) je v Genovi pri prvi seji nastopila nepričakovano aktivno in si z veliko spretnostjo znala priboriti odlično mesto na konferenci. In sedaj stoje Rusi v Genovi v ospredju zanimanja. Nemčija je sklenila z njimi posebno pogodbo, a njenemu vzgledu nameravata slediti tudi Italija in Anglija. Kako pa stojimo mi z Rusijo? Pred vojno je carska Rusija uživala velike simpatije balkanskih slovanskih narodov. Interesirana na Balkanu v svojem stremeljenju za direktno dohod v svetovno morje (Carigrad) in v antagonizmi z Avstro-Ogrsko je Rusija še posebno gojila te simpatije, pri katerih je nemalo vlogo igral moment vseslovanskega jedinstva. Južni Slovani, posebno pa Srbi, so se naslanjali na Rusijo, ker bi brez nje skoro ne mogli vzdržati silnega navalu germansko-madžarske srednje Evrope (»Drang nach Osten«).

Toda carske Rusije ni več. Padla je, ker je morala pasti. Režim, ki je baziral na skrajno absolutistični podlagi, je bil tudi v Rusiji začetkom 20. stoletja nemogoč. Socialno revolucionarne ideje, ki so se v ostali Evropi borile že desetletja, so prodrle v preje ekstremno konzervativno Rusijo z eruptivno silo. Narod se je z revolucijo oporlil vseh prejšnjih vezi in raztrgal svojo versko-mistično tradicijo. Revolucije ni povzročila izključno vojna, temveč jo je le pospešila in olajšala. Socialistična republika Kjerienskega ni zadovoljila ruskih mas, ki so posegle po komunističnem režimu, do tiste ekstremnosti, ki je lastna ruski psihi. Ta skrajni komunizem se je skušal utrditi z vso silo, ne glede na sredstva, ki so se uporabljala, točno tako, kot so si ga v teoriji začrtali voditelji Lenin, Trocki in drugi. Toda prav isti možje, ki so z brezobzirno poslednostjo skušali izvesti teoretični program, so v praksi došli do rezultatov, ki so jih primorali, popuščati od eksaktnih izvedbe čistega komunizma. Koncesija je sledila koncesiji. Trgovina in industrija sta se deloma oporlili popolnega državnega monopola, posebno ko se je pokazala potreba sodelovanja zunanje sveta. Rusija namreč po petih letih revolucije in državljanskih vojn nima več moči, da bi

sama zgradila svoje narodno gospodarstvo. Tako vidimo danes, da nudi boljševiški komunizem, katerega se je še pred dobrim letom smatralo za popolno utopijo, na novo redigiran, podlaga za novo zgradbo narodnega gospodarstva in ustavnega državnega življenja.

To so spoznali tudi evropske države. Anglija, Nemčija, države baltske zveze in so se že tekoma zadnjega leta venomer pogajale z Rusijo. Tudi sicer jako intransigentna Francija je uvidela, da v Rusiji ni mogoče več operirati z Djeninkini, marveč da se mora z Rusijo računati kot s faktičnim gospodarskim faktorjem. Rusija sama je začela z aktivno politiko poiznati in dogovorov in prve rezultate je deloma že ali pa bo še prinesla konferenca v Genovi.

Mi, kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev, pa, ki smo baje prevzeli tradicije stare rusofilske Srbije in avstrijskih Jugoslovenov, se — vsaj do danes — z vsemi štirimi branimi vsake zveze s sovjeti. Morda je to preidna politika, da se prepreči pohod nezgodnih in neizkristaliziranih prevratnih idej, toda tega predhodka so se že zdavno otrele druge evropske države, še celo one, ki neposredno meji na sovjetsko Rusijo. (Pri nas na še vedno rezidira carski poslanik. Spreletli smo tisoče emigrantov in jim nudimo potrebna sredstva, da jim omogočimo obstoj, dokler se zopet ne vrnemo v svojo domovino. Prav tako, To dolžnost nam nalaga ideja Slovanstva, to nam nalaga že humaniteta sama, morda tudi zahvala za pomoč predvojnemu Rusije. Ali pa nismo šli morda predaleč v svoji gostoljubnosti, ko smo sprejeli generala Wrangla, ne kot begunca, temveč kot glavnega komandanta ruske carske vojske, ko je prisilna akcija ruskih imperialistov zahtevala interpelacijo v parlamentu, ko so nabirali pri nas dobrovoljce za akcijo proti sovjetom? Anglija je intervenirala v Beogradu radi delovanja generala Wrangla in inozemski listi poročalo o neki jugoslovansko-rumunski vojaški pogodbi, naperjeni proti sovjetom, o nekaterih oborožitvi naših in rumunskih čet.) Sovjetska Rusija sama pa smatra danes kraljevino SHS, kot središče protiruske politike, opravičuje na nas s tem, da je danes naša država še slepa, orožje Francije, ki hoče poslati nas v boj, da si ohrani predominantno političen vpliv v Evropi.

Naslonili smo se na velesilo Francijo in pod njeno egido smo skušali postati vsaj majhen faktor, ki se ga vpoštevava v svetu. Pa Francija nas je izrabljala le kot sredstvo v dosegu svojih lastnih ciljev. Kjer pa se je šlo za naše najvitalnejše interese, smo občutili, kako nam manjka trdna zaslomba proti neupravičenim in imperialističnim zahtevam naših močnih nasprotnikov. Da smo imeli za seboj tako ali drugačno Rusijo, bi ne doživeli porazov v Rapallu, v Albaniji, na Reki. Kot eksponent Rusije in po njej Slovanstva bi bili nasproti Italiji predstavljal faktor, kateremu bi se ne moglo kratkoma diktirati in se poljubno izrati z njimi z raznimi D'Annunziadami, fašisti in slinimi sredstvi italijanske zunanje politike.

Rusija se danes šele obnavlja. Mora se naipre v svoji notranosti utrditi, potem se bo šele lahko z večjo vneto posvetila zunanje-političnim problemom. Da se vsled spremembe režima v Rusiji ti interesi v glavnem niso spremenili, je jasno. Še bolj kot kdaj prej je Rusija danes interesirana na Balkanu. Skušala si bo zavzeti med balkanskimi državami mesto, ki ga je imela pred vojno. Ali bo Jugoslavija proti tej novi Rusiji nastopila, kakor to imperativno zahtevajo vsi momenti skupnosti in naši lastni interesi — ali pa bo ostala slejkoprej pri svoji, še skoro tradicionalni poslušnosti napram Parizu? Skušnja bi nas že morala izučiti, da iz Pariza ne moremo pričakovati več kot tolikih, prijateljskih simpatij. Jugoslovanska politika napram Rusiji je bila do pičice natančno prirojena po francoskem vzorcu in bi bila brez dvoma še vedno, da ni morala nekoliko popustiti pod pritiskom antante, tako, da danes hvala bogu v Genovi ne stojimo popolnoma v francoskem vlečku.

Vsekakor bi bilo skrajno potrebno, da se naša politika napram Rusiji podvrže temeljiti reviziji, kajti z dosedanjim francosko politiko delujemo skoro nasprotno lastnim interesom. V interesu Francije ni, da Rusija postane močnejši in vpliven političen faktor v Evropi, nam pa ni to samo interes, ampak neobhodna potreba. Dosedanji potek svetovne politike nam namreč kaže, da nam preostaja kot zaslomba edino še Rusija. Ako se že moramo nasloniti na kako velesilo, je nam najbližja Rusija, s pomočjo katere si lahko zagotovimo svoje mesto v mednarodni politiki in svojo vplivno vlogo na Balkanu in na Jadranu.

Samo dve izbiri imamo: ali Rusija kot naša zaslomba in naša prijateljica — ali pa Rusija kot naša

sovražnica. Za kakšen kurz se naj odloči naša država? M. L.

Tudi propaganda.

V nedeljo je predaval na naši univerzi prof. G. Mourey o francoski skulpturi od 12. stoletja do danes. Predavanje je bilo dobro obiskano, bilo je lepo in zanimivo in v 80 skulpturalnih slikah so mogli poslušalci videti marsikaj lepega. Dasi pri nas marsikdo kaj ve o francoskih umetnikih in pozna vsaj nekaj imen, če drugega ne, vsaj Rodina, vendar smatrajo Francozi za primerno, da gredo s takimi predavanji po svetu in vzbujajo zanimanje za svojo kulturo. O važnosti take propagande ni treba govoriti. Kako na je pri nas?

Prav nedeljo sem čital v listih to-le notico:

»Sorbona in slovanski institut v Parizu. Pariški univerzitetni svet je proglasil institut slovanskih znanosti (Institut d'etudes Slaves) v Parizu za sestaven del Sorbone, kar je potrdilo tudi že francosko prosvetno ministrstvo. Institut, katerega je ustanovil Ernest Denis, bo še nadalje obdržal svojo avtonomijo v okviru vseučilišča Sorbone. Institut prireja na Franciji in Belgiji, kjer se je tudi že ustanovilo društvo »Belgijsko-jugoslovansko prijateljstvo«, predavanja o Jugoslaviji. V Parizu se izdaja tudi »Revue des Balkans«, ki brani interese Jugoslavije, Grške in Rumunije v Parizu. — Jugoslovanska sekcija slovanskega instituta na Sorboni potrebuje v svrhu izgotovljenja diapozitivnih slik za skulpturalna predavanja geografskih, etnografskih, zgodovinskih slik in reprodukcij umetnin in prosi, naj bi se te donosile v čim večjem številu na naslov: Institut d'etudes Slaves, Section Jugoslave, 9. Rue Michelet, Paris (VI.).

To se pravi: tudi mi čutimo, da je ta propaganda v zunanem svetu potrebna — a ne vemo, kako in kje začeti. Tak poziv, kot je ta, bo po našem mnenju ostal brez uspeha — ali pa bo uspeh samo slučajen. To, kar se bo dobilo na ta javni poziv, morebiti ne bo prvovrstno, oziroma bo kaj takega, kar ima kdo ravno pri roki. Sicer pa: kdo bo poslal? Jaz ne, vi ne, vsak si bo mislil, da bo poslal pač kdo drugi. In tako ostane lahko poziv brez odziva. Kaj na potem? No, potem ne bo nič. In dobri namen teh ljudi, ki uvidevajo potrebo take propagande, bo ostal neizpolnjen. In to bo v našo škodo. Kaj res ni mogoče to stvar urediti

malo drugače in postaviti našo propagando na bolj trdna tla. Saj vendar naši zastopniki zunaj v svetu vsak dan vidijo, kaj in kako delajo drugi narodi, ozir. države. Saj vemo, kako težko je priboriti posebno malemu nepoznanemu narodu male mesta na solcu, Koliko bi imeli dela, če bi hoteli ovreči samo laži, ki so jih o naši nekulturnosti in barbarstvu raztresli naši nasprotniki v svet. Pa samo časopisne polemike ne zadostujejo. Treba je dokazov. Taki dokazi bi bila taka skiptična predavanja. Nekaj imamo pa vendar le, s čimer moremo pred svet. Ampak na ta način ne pridemo naprej, da bi se zanašali na slučajne darove. Saj to vendar ni tako drago in to svoto naš državnih proračun vendar še zmore. Saj se lahko teh stvari naučimo od drugih. Kaj dajo Čehi za svojo propagando? Imajo posebno centralo za diapozitive, ki so na razpolago raznim prosvetnim društvom doma in služijo za propagando v tujini.

Tu je treba sistematičnega dela. Kaj mislite, da ne potrebujemo podobne propagande doma. Koliko pa dodaj pomenu svoje državo? Po večini prav malo! In kaj bi stalo napraviti serijo diapozitivov o Dalmaciji, Dubrovniku, našem morju, Črni gori, Bosni, Hercegovini, Srbiji, Beogradu, Macedoniji, Fruški gori, Hrvatski, Zagrebu, Sloveniji, naših gorah, gradovih, zgodovinskih slik, starih kipov itd. itd.? Vse to bi se z javnimi predavanji prav lepo izplačalo, diapozitivi bi šli iz kraja v kraj in s temi predavanji bi naše širše mase spoznale državo, kraje, lepoto, bogastvo, izginili bi marsikaj predsodek, ki jih imamo doma skoraj prav toliko, kakor v tujini. Seveda z javnimi pozivi to ne pojde, ampak je treba vsoti stvar resno v roke. Naši ljudje, ki so sposobni nastopati v tujini, bi imeli na ta način v rokah sredstva, da bi izvršili svoje dolžnost. Pa tudi doma bi morali imeti in po izviru ljudskih predavanjih pokazati marsikaj, česar še sami doma ne poznamo. Ako smatralo Francozi propagando za potrebno, kaj šele mi! Ne bodimo tako nerodni in počasni in štedljivi, ker ni treba, in ne zanašamo se na dobro sredo tam, kjer je treba sistematičnega dela.

Dr. Fr. Zhašnik:

Pavel Golja: Večna pesmarica.

Dve besedi sta, ki ju srečujemo pri nas že dolgo skoro v vsaki kritiki: individualnost — ritem. Govori se o posebnosti, o krepki individualnosti in o epigonstvu. Toda mislim, da zamenjamo pri nas individualnost čisto s stereotipnostjo. Morda zaradi tega, ker se res pogosto dogaja, da poetanejo baš pisatelji s krepko individualnostjo čisto sama stereotipni. Imamo pisatelje, pri katerih brni vedno ena struna, pa naj pišejo karkoli hočejo. To je eden poglavitnih vzrokov za to, da se jih čitateljstvo naveliča, da mu začne časoma presadati.

Stereotipnost je ubila Aškerca, da si mu ne moremo odrekati krepke individualnosti. Stereotipen je postal tudi že Cankar. Čitaj katerokoli Aškerčevo ali Cankarjevo pesnir, takoj veš, da je njegova.

Drugeče pa pr. pri Zupančiču. Odberi štiri, pet pesmi iz različnih dob njegovega ustvarjanja in jih daj čitati komu, ki pesnika ne pozna natančneje, pa stavim kaj, da ne pogodi pri vseh pravega avtorja. Kakor pri nas sedaj

stvari stoje, bi prišel kdo kmalu na napadno misel, da Zupančič ni krepka individualnost. To pa zaradi tega, ker iščemo individualnost v obliki umotvorov in ne kakor je edino pravo, v temperamentu umetnikovem. Ne smeli bi prezreti, da zahteva vsaka snov svoje posebno obdelavo, tako rekoč svoje posebno muzikalčno spremljanje.

To velja za prozo ravnotako kot za poezijo.

Pisatelj, prozaik, ki se tega zaveda, ne bo pisal vedno enako. Še manj seveda pesnik. Tudi v prozi se govori lahko o raznih oblikah, kakor v poeziji. Zaradi tega pa, če se kdo poslužuje raznih oblik, mu ne smemo že odrežati krepke individualnosti, oziroma očitati epigonstva. Kajti potem bi moral biti tudi vsak skladatelj, ki se poslužuje v svojih skladbah na pr. vodilnih motivov, Wagnerjev epigon.

Kako se vendar časi izpreminjajo! Kolikokrat je rajni Levee tožil, da naši pesniki vse premalo posnemajo Prešerna! Dandanes pa je vsakdo epigon, ki količkaj, bodisi res ali morda tudi le dozdnevno spominja na katerega drugega pesnika ali pisatelja.

Tudi o Golji se je nedavno nekje trdilo, da je Zupančičev epigon. Toda

mislim, da naj bi se take sodbe ne izrekale prenašo. Zlasti pri mlajših pesnikih in pisateljih ne. S tistim spominjanjem je sploh čudna stvar. Koliko se je o našem Prešernu pisalo, na koga vse spominja! Človek bi po vsem tem, kar smo v tem pogledu že čitali, mislil skoro, da ni na našem velikem pesniku ne trohice originalnosti. In po znani logiki naših kritikov bi Prešeren ne bil samo epigon Petrankov, temveč kdo va čegav še! Ne vem, čemu tiisto stikanje, namesto, da bi se s tiho pobožnostjo naslajali na rajski poeziji enega največjih lirikov, ki jih je usoda naklonila človeštvu!

Pa ritmi! Nekdo si ni malo domisljal, ko je zasledil v Cankarjevi prozi ritim. In vendar mora občutiti vsakdo, ki piše količkaj z vero, da mu vro iz peresa, pa naj piše morda tudi le kak političen članek, besede po nekem taktu. Da, tudi v političnem članku je lahko ritim in končno bi se dal uglasbiti — kakor se to čuje morda paradokso — tudi politični članek! Vendar se mi ne zdi to, da je pred kratkim nekdo naš o našem pesniku trdil, da ima smisel za ritim, nič več in nič manj kot — fraza. Kajti če se pesnik poslužuje gotovih pesniških oblik, se mora itak držati

predpisane ritma. Ako tega ne stori, ako zadržava v njegovih stihih pogostejše na nenaraven, prisiljen naglas — žal, da je v predleži pesniški zbirki dokaj takih mest! — potem moramo pač reči, da je pesnik grešil soper obstoječi pravili in občutek imamo, da si za svoj sujet ni izbral prave pesniške oblike.

Drugeča pa je stvar seveda pri tako zvanih svobodnih stihih in pa pri prozi. Tu se pesnik ali pisatelj lahko prosto giblje, tu izpreminja ritim kakor hoče in gotovo za učinek ni vseeno, kako sledi beseda besedi, zlog zlogu, zopredarek poudarku in kako se končuje posamezni stavki. Tu bi bilo samo na sebi upravičeno govoriti o »smislu« za ritim, ko bi le na bila stvar tako zelo subjektivna, tako zelo odvisna od trenutnega notranjega razpoloženja pisateljevega, pa tudi — čitateljevega!

Danes na pr. napiše nekaj, bodi si še karkoli, in stvar se ti čita gladko in lepo, da si kar zadovoljen sam sabo. A ko prečitaš isto stvar drugi dan še enkrat, kako razočaranje! Čitaš, pa se spotikaš in zatikaš na vseh koncih in krajih. Nevoljen začneš prebravati besede in jezíš se, da smo odpravili akcent, s pomočjo katerega bi se vendar

le dal doseči primernejši ritim. Pa paati stvar nekaj dni ležati! Ko jo vzmemo potem imova v roke in jo imova čitaš, se adi stvar zopet tako prav, kakor je bila prvič napisana. Prav zaradi to subjektivnosti, prav zaradi tega, kar je ritim tako tesno spojen s čustvom in občutjem, ostronoma odvisen od njega, je težko reči, kateri ritim je v vsakem posameznem primeru pravi. Seveda, le-nur pero sploh ne teče gladko, kdor piše lo z naporom in v potu svojega obraza, ta pač tudi ne ve in ne sluša, kaj je ritim! —

Ako pesniška zbirka, o kateri je tu govor, more ne zadovoljiti kdorkoli, je krivda za to nemara bolj na njeni kot na pesnikovi strani. Kakor sem omenil spodobetka, slutim, da je ta zbirka plod enega dušljivega ostraža, ki se je bilo med vojno sgrnilo nad nami. A moja duša bi potrebovala vse krepkejše streljaje, kot mi jih povzročajo te pesmi, da bi se čutila osvobodeno od tistega, kar je v onih dneh s tako težo leglo nanjo. Spominjam se, da sem čital ta Golje še marsikaj, kar mi je imponiralo in ne dvomim, da se smemo ozirati še prav lepih stvari od njega.

Politične vesti.

== Kje je vaše mesto, klerikali? ==
»Jug« piše: Kje ste, klerikali? Vi, ki kritizirate vse in vsega? Ivalisate se, da ste dignili človeštvo na neko višjo stopnjo in da ste s širjenjem krščanske vere prerodili človeštvo. Ali je to res? Mi pravimo, ne! Nad človeštvom vlada danes antikrist. V boju proti njemu! Zato ste poklicani vi, ki se kavalisate, da ste sol zemljo in luč svetla. V boju razni Gosarji, Šimraki in drugi! Z zastavo v roki idite med naše ljudstvo in ga spomnite na nauke, ki so jih vbrizgali v njegovo dušo vaš predniki. Idite med ljudstvo in pozovite ga, da sledi naukom Kristusa! Na delo! Draginja je vedno večja. Egoizem je prevzel človeštvo, ki se je pretvoro- lo v nenasišno žival! Idite na prižnice in k oltarjem! Od tam vpite, ako imate za to dovolj moči. To je polje, na katere je treba, da delate. Toda vi hočete politizirati, vi hočete zanesti zlo med ljudstvo. Vi imate vsega zadosti. Ugod- nejše je za vas, da iz zasede kritizirate oblasti in da hujšate ljudstvo proti njim. Tolmačite ljudstvu sveto pismo. Bodite prepričani, da vam bo ljudstvo zato hvaležno. Človeštvo bo kvitiralo to vaše delo.

== Fantastične vesti. Beogradska »Demokratija« je te dni priobčila vest, da se je na Dunaju sestavila hrvatska vlada, v katero so baje vstopili grof Aladar Janković kot predsednik, baron Nikolić-Podrin- ski kot minister zunanjih del, major Stipe- vić kot vojni minister in kapetan Gasliardi kot minister notranjih del. V tej družbi se nahaja baje tudi Črnogorec Jovan Plame- nac in Albanec Hasan beg iz Prištine. Te vesti seveda ni smatrati za resno, kar naj- bolj izpričuje dejstvo, da živi baron Niko- lić stalno v Zagrebu. Vrh tega je bil baron Nikolić član bivše hrvatsko-srbske ko- alicije, zato je izključeno, da bi se mož, ki je rodom Srb, sedaj na stara leta mešal med frankovce.

== Boj za pravice jugoslovenskega jezika na sodnih. == V Sežani se je vršil dne 23. t. m. javni shod za obrambo naših jezikovnih pravic na sodnih. Na shodu je bilo zastopanih nad 20 kraških občin. Navzgor je prevladala odločnost za boj, kateremu je namen, da obvaruje dosedanje pravice jugoslovenov na primorskih sodni- jah. Vrli možje so dali duška razžaljenju, katero sledi iz sklepa italijanskih sodnikov v Trstu, da se od 1. maja dalje ne bodo več sprejemali jugoslovenski spisi in da se tudi z našimi strankami ne bo več govo- rilo v domačem jeziku. Dr. Vilfan je po- jasnjeval, kako so ta sklep napravili sodni- ki kar svojevoljno. Italija je povabila v Genovo zastopnike držav in narodov na konferenco, na kateri gre za splošno po- mirjenje, toda v tem hipu, sredi genovske konference, mečejo tržaški sodniki plamen razdora med jugoslovene in Italijane. Shod se je izrekel z ogorčenjem in navdu- ženjem za akcijo, da se obvarujejo na so- dnih vse dosedanje pravice jugoslove- nov. — Jugoslovenski odvetniki v Istri so podali pred kratkim protest proti prega- njanju našega jezika s sodni, naglašajoč, da se s »odlokom« deželnega sodišča v Trstu kršijo obstoječi zakoni in teptajo najsvetejše pravice jugoslovenskega prebivalstva v Julijski krajini. Odlok odpravi- lja obstoječe zakone in naredbe, katere bi morali gospodje sodniki spoštovati in bra- niti, dokler se ne spremenijo z novimi za- konskimi odredbami. Naravnost presenet- livo pa je, da objavljajo sodniki deželne sodišča naredbe, kakršne smejo izdajati samo zakonodajni činitelji.

== Demonstracija proti Salati. == V Tri- dentu se je nahajal te dni Salata, načelnik urada za nove italijanske pokrajine. Sa- lata se je s svojimi dosedanjimi odredbami proti prebivalstvu v novih provincah zelo emrazil in sicer tako na Tridentskem ka- kor v Primorju, ker so te njegove odred- be naperjene proti raznim dosedanjim pra- vicam prebivalstva v teh deželah, katero jih hoče še nadalje obdržati. Okoli kolo- dvorja se je zbrala velika množica pristaev- raznih strank. Ko je prišel vlak s Salato, so zagrmili kriki: »Dol s Salato!« Prisko- čili so redarji in kr. stražniki, da varujejo Salato, ki se je moral pred besno množico skriti v svojem kupeju. Na vlaku so vse žipe pobite.

== Rusija hoče imeti Besarabijo. == Svi- carski listi poročajo iz Odese, da je ko- mandant tamkajšnega vojaškega okrožja, mornar Dibenko ob priliki vojaške parade izjavil, da ni več daleč dan, ko bodo na povelje iz Moskve osvobodeni zasluženi brati v Besarabiji. — Istočasno pa poroča- jo, da koncentrirala Rusija čete ob poljski in rumunski meji, da ustavi eventualno voja- ško akcijo generala Potlure.

== Kulturno - politični boj v Bol- garski. == Kakor smo že poročali, je bol- garska vlada izdala naredbo o novem pravnem. Tej naredbi so se uprle pr- ve bolgarske visoke šole, ki so organi- zirale ostro borbo proti vladi. Bolgar- ska vlada je nato ustavila plače onim profesorjem, ki niso hoteli priznati no- vega pravnisa. Profesorji pa so ne- dali predavati in vlada je zaprla študi- jsko vseučilišče. Mnogo akademikov je odšlo na inozemska vseučilišča. Štirje vseučiliščni profesorji, ki so bili dode- ljeni kot pravni eksperti bolgarski de- legaciji za genovsko konferenco, niso hoteli odstopiti. Akademski senat je sklenil, da ne odneha, dokler si ne iz- vojuna vseh pravic in avtonomije, ka- kor jih imajo zapadna vseučilišča. Se- danj pa poročajo, da je tudi sofijska akademija znanosti na svoji zadnji seji sklenila, da bo brez ozira na vladno naredbo o novem pravnopisu izdala tu- di nadalje svoje knjige v starem pra- vnopisu. Akademija nikakor ne more odobriti, da se v tem oziru izdajajo

službene vladne naredbe, ker je bolgar- ski pravnopis etimološki in ne foneti- čen, povrh vsega pa tudi še ni pravil za novi način pisanja.

== Gorenja Slezija. Vrhovni svet v Pa- rizu ima brezdvomno eksistenčno pravico, kajti poročila generala Le Ronda, predse- dnika medzavezniške komisije v Gorenji Sleziji, o neprestanih spopadih med Nemci in Poljaki so tako pogosta, da bo moral biti vrhovni svet menda v permanenti.

== Ameriški senator obdolžen veleiz- datstva. == Justični departement v Washing- tonu je prejel zahtevo po sodnem zasledo- vanju senatorja Francea, ki je obdolžen zlo- činske korespondence s tujimi vladami. Baje je senator France poslal nemškemu državnemu kancelarju Wirthu in Čičerinu nujen apel, naj izjavita na ameriško vlad- no pritisk, da se ne udeležita genovske kon- ference.

== Izsoljevanje Nemcev v Ameriko. V zadnjih osmih mesecih se je priselilo v Ze- dinjene države 17.693 Nemcev, in sicer iz Nemčije 12.262, iz Avstrije 2839 in iz Švice 2592.

== Zmeđa na Kitajskem. »Daily Mail« priobčuje iz Pekinga brzobjavo, ki poroča o resnem položaju na sever- nem Kitajskem. Guverner v Mandžuriji general Tschang Tsun Lin koncentri- ra čete in koraka proti Pekingu.

Narodna skupščina.

Razprava o budgetnih dvanajstlinah.

— Beograd, 27. aprila. (Izvirno.) Na včerajšnji seji narodne skupščine je pričela razprava o proračunskih dvanajstlinah za mesec maj in junij. Sejo je otvoril predsednik dr. Ribar ob 17. Poročevalec finančnega odbo- ra posl. dr. Šečerov je prečital poro- čilo finančnega odbora s predlogom, da se dvanastine sprejmejo. Minister Rafajlovič kot zastopnik finančnega ministra je prošil narodno skupščino za odobrenje dvanajstlin. Posl. Voja Lazić je v imenu zemljoradniškega kluba izjavil, da bodo zemljoradniki glasovali proti dvanajstlinam iz raz- loga, ker še ni predložen redni pro- račun in se predlagajo dvanajstine že v tretjič. Soc. dem. posl. Oplouh je zahteval, da se izplačajo železniškim uslužbencem in ostalim uradnikom draginske doklade. Nar. soc. posl. Ivan Deržić je kritiziral vladno radi neurejenega prometa. Posl. Šečerov je odgovarjal na razne očitke opozi- cite. Sela je bila ob 20.45 zaključena. Na današnji seji pridejo na dnevni red interpelacije. Seja prične ob 9. dopoldne.

Julijska krajina.

— Iz Istre. Pred kratkim je jugo- slovensko ljudstvo v Pazinu očitno pokazalo, da ne mara italijanščine v cerkvi. Ko se je pričela propoved v italijanskem jeziku, so naši ljudje od- šli iz cerkve. Na veliki petek je pro- povedoval v hrvatskem jeziku prošt Gregorovich. V svojem govoru je uvodoma omenil, da so zadnjič prve pobegle iz cerkve mlade devojke — »te magarice!«. Ljudstvo si je do- bro zapomnilo to nedostojno zmerjan- je jugoslovenskih devojek v cerkvi. Vsa čast g. proštu! — V Tinjanu so imeli po trgovinah in obrti samo hrvatske napise, kar je umevno sa- mo po sebi, ker je kraj hrvatski. Da- nes jih ni več. Prišli so naleti Italija- ni, sami mladi ljudje. In razbili in pre- vrnili hrvatske napise povsod. Ži- vela italijanska kultura! — Ologori- ca je izključno hrvatska. Sedaj pa je prišel tjakaj italijanski učitelj. Otroci hodijo neradi v šolo, ker jih uče, da Ologorice ni več, marveč da se imenuje »Malcalvor«. Našo de- co uče peti v šoli »Va fuori d' Italia, va fuori straniero! in podobno. Otroci izostajajo iz šole, ker se tam ne nauče nič nametnega. — V Raki- tovec je prišel pred kratkim nov orožniški maršal. Prišel je in se ob- naša kakor kak zmagovalni general. Prinesel je italijansko zastavo pred ljudsko šolo ter jo tam dal izvesti skozi šolsko okno. Potem pa je imel na navzoče govor, naglašajoč, da so sedaj v Italiji in da mora ta zastava viseti v šoli neoprestano. Ako bi se kdo kaj pregrešil proti tej zastavi, bo sledila kazen in sicer bo se z ga- no vse lo. — Rakitovec ima no- vega postalnega načelnika, katerega žena je bivša učiteljica. Ona hoče postati na slovenski šoli učiteljica italijanskega jezika z namenom seveda, da prežene počasi slovensko učitelji- co ter preide šola tako v italijansko roko. — V Gradini pri Opatlju so za- tvorili hrvatsko šolo pred letom dni in tako je nad sto otrok ostalo brez šolskega pouka. Pri generalnem ci- vilnem komisariatu v Trstu so jim na prošnjo odgovorili, da jim pošlje- jo dobro učiteljsko moč in da se hr- vatska šola zopet otvori. In prišla je res »hrvatska« učiteljica, ki pa ne zna ne hrvatsko ne slovensko. Otro- ko muči v šoli z italijanščino, katere nihče ne razume. Tako se v Istri si- stematično ubija šolski pouk za jugo- slovenske otroke!

Gospodarstvo.

Dr. Fran Bončina:

ŠE NEKAJ O RAZDELITVI AVSTRO-OGRSKIH DRŽAVNO-ŽELEZ- NIŠKIH VOZIL.

II.

Glavna naloga naše delegacije v reparacijski komisiji pa je bila: rešiti naš, v začetku zelo ogrožen vojni plen na voz- nih sredstvih avstro-ogrskih železnic, ki so jih zaplenile zavezniške vojske na tako- zvani srbski fronti.

Predsednik komisije, sir Francis Dent in vsi delegati, izzemši našega, so bili mnenja, da je vojno stanje za bivšo mon- arhijo prenehalo za vse fronte dne 3. no- vembra 1918, ko je bilo sklenjeno premirje v Villa Giusti. Do tega dne so mogli torej zavezniški poleg drugih vojnih akcij na- pravljati i vojni plen. Naša teza je bila, da za vzhodni srbski front nikakor ne more biti merodavno premirje v Villi Giusti ne- go samo ono, ki je bilo sklenjeno 10 dni kasneje, t. j. 13. novembra 1918. v Beo- gradu.

Situacija je bila za nas posebno radi tega težka, ker so nam ostro nasprotovali poleg Avstrijcev in Madžarov i Čehoslo- vaki in Poljaki, branec seveda svoje inte- rese. Predsednik kot nekaj upravitelj mase nas je iz tega razloga ni mogel podpirati, ker je bilo vse, kar se je priznalo za vojni plen, za maso izgubljeno. Italija ni bila mnogo interesirana, zato se je držala rezervirano. Kakor stvari stoji, Italija tudi iz političnih vzrokov ni imela interesa bogve kako nasprotovati nam nasprotni skupini. Rumunija je prišla v komisijo že- le leto pozneje. Ker se v tem vprašanju njeni interesi nekako krijejo z našimi, nas je odedel ona podpirala.

Da se spor poravnava, se je obrnil g. predsednik v formi vprašanja na inter- akcijski komite v Parizu, ki je bil tedaj kompetenten forum za interpretacijo mi- rovnih pogodb. Ta komite nam je odo- voril že decembra 1919. Odgovor je bil tak, da smo ga zopet vsak po svoje tolmačili. Nasprotna skupina s predsednikom vred je trdila, da je odšel lasno, da po 3. novem- bru 1918 ne moremo reklamirati nikakega vojnega plena. Ker je tako odločil kom- petenten forum, je treba pač stvar smatrati za »res judicata«.

Mi smo trdili, češ, odgovor je tak, da za moremo tolmačiti i v prid naše teze. Nam nasprotna interpelacija pa ne more prenesti pravne kritike in tudi ne odgovar- ja pravičnosti. — Treba je bilo večkratnih in dolgotrajnih diskusij, dokler nam je pri- znal predsednik, da je zadeva ipak še »odortu vprašanje«, ki potrebuje tedaj še enkratna razpravljanja in mora še en- krat pred pristojni forum v Pariz. Nato so slednjič pristale tudi druge delegacije in meseca junija 1920 se je potem obrnil pre- sidij na poslanski konferenco v Pariz. Na našo intervencijo je napravila tudi na- ša vlada potrebne korake na gori navede- nem mestu.

Priziv je bil sicer še lasno — še- le aprila meseca 1921 — rešen, ali, — v naše zadoščenje, popolnoma v naš prid. Poslanski konferenca je priznala v vsem obsegu našo tezo.

Koliko železniških voznih sredstev smo s tem rešili, nam je precej dobro po- vedal že moj češkoslovaški prijatelj, inž. Ibl. Za ta vozna sredstva, ker so vojni plen, se reparacijska komisija ne zanima. Zato nam zanje seveda ne bo treba nič-esar plačati.

Imeli bomo sicer v stvari še nekaj tehniških borb. Mislim pa, da večina v ko- misiji že uvideva, da so mirovne pogodbe vendarle nekaj resnega. Ne bojim se, da tudi teh zadnjih zaprek ne bi kmalu pre- magali in sivelega dela srečno dokončali. Na gori navedeno odločitev poslanske konference se je povsem pravilno mogel opreti tudi Amerikanez Hines, ki in ko je kot arbiter za razdelitev donavske trgovske flotile avgusta meseca 1921 naši državi priznal lepo število tega ladjevja kot naš vojni plen.

Docela se strinjam z g. inž. Iblom, ki se nadeja in nam daje upanje, da repa- racijska komisija kmalu dovrši svoje delo. V tem upanju me podpira tudi še dejstvo, da se za stvar zanima že tudi re- paracijska komisija. Tako bodo tehnični in finančni dela odslej korakala vstric in na ta način paralelnega dela se bodo od- slej lažje in hitreje izravnavala vsa even- tualna navskrižja in nadaljne neizbežne diference.

— O izvozu mesa v Italijo. Trgov- ska in obrtniška zbornica v Ljubljani opo- zarja interese, da je generalno zdrav- stveno ravnanje kraljevine Italije od- redilo v sporazumu s finančnim minist- rstvom, da se v svrhu olajšanja hitre opre- me zaklane živine in mesa iz naše dr- žave in iz Madžarske v Italijo carinje in zdravstveni pregled pošiljatev, ki so na- menjene za mesta, kjer se nahajajo cari- narice v zaledju, izvrši v dotičnih na- membnihih postajah, namesto na meji. To po- stopanje pride v poštev za enkrat za Tu- rin, Tranto, Novaro, Como, Milano, Oe- novo Benetke, Udine, Verona, Florenca, Rim in Trst.

— Avstrijski žobi nova posojila? Iz Genove poročajo, da se pogaja avstrijska delegacija z inozemskimi zasebnimi kapita- listi glede novega posojila. Pogajanja se vr- še zlasti s holandskimi in ameriški mi- nančnimi krogi. Govori se tudi, da bo do- segel zvezni kancelar Schober po svojem povratku v Genovo razširjenje angleškega posojila.

— Zvišanje romunskih petrolejske prodajnice iz Bukarešte poročajo, da je pe- trolejska produkcija v mesecu marcu do- segla 110.000 ton, t. j. največje število po odhodu Nemcev.

Konferenca v Genovi.

ČIČERINOVA OFENZIVA PROTI POLJSKI.

Pesimistična presoja položaja. — Lloyd George vztraja. — Rusko-poljska pogodba — Dr. Beneševa misija. — Čičerinova protestna nota radi Poljske.

— Genova, 26. aprila. (Izvirno.) Radi ruskega problema presojajo položaj na konferenci zelo pesimi- stično. Politični strokovnjaki izdelu- jejo sedaj noto kot odgovor na ruske predloge. Noto izroče v najkrajšem času ruski delegaciji. Stališče poli- tičnih strokovnjakov je glede ruskih predlogov odklonilno.

— Genova, 26. aprila. (Izvirno.) Kritična situacija se je tekom več- rajšnega dneva zelo poslabšala z ozirom na ostro pismo Čičerinovo, naslovljeno na poljskega zunanjega ministra Skirmunta. Čičerin odločno protestira proti temu, da se Poljska aktivno udeležuje akcije, naperjene proti veljavnosti rusko-nemške po- godbe. Poljska ne snada niti v skupni- no male antante niti v skupino veli- ke antante, Poljska je pogodbeno ve- zana z Rusijo. Radi tega pomena nastop Poljske nezasišljen preceden- ni slučaj in je sedaj vsaki tretji dr- žavi svobodno se vmešavati v po- godbe, sklenjene med dvema drugi- ma državama. Potemtakem ima Rusija pravico izpodbijati kake do- ločbe drugih mednarodnih pogodb. Ruska sovjetska delegacija protesti- ra proti temu nastopu in zahteva od Poljske izsni polasni.

— Genova, 27. aprila. (Izvirno.) Čiče- rinov ostri udarec proti Poljski sma- trajo kot rusko-nemško ofenzivo proti zaveznikom in kot težak sunek proti konferenci.

— Genova, 26. aprila. (Izvirno.) Lloyd George je s svojo taktiko pomirjevanja začel predaleč in se zapletel v omre- že spletk, iz katerih ne more dobiti pra- vega izhoda.

— Genova, 26. aprila. (Izvirno.) Polj- ski minister Skirmunt je takoj odgo- vil na protestno noto Čičerinovo. V od- govoru izjavlja Skirmunt, da Poljska ni nikdar priznala sovjetske vlade. Pogod- ba v Rigi, sklenjena 30. marca t. l. ni definitivna pogodba, je samo zapisnik, ki vsebuje samo izmenjavo misli. V tem zapisniku je smatrala Poljska za oportuno z gotovimi pridržki priznati de iure sovjetsko vlado. Poljska pa fak- tično še ni priznala sovjetrov. Poljska iskreno želi, da ostale države priznajo sovjetsko Rusijo.

— Genova, 26. aprila. (Izvirno.) Danes je bila v glavnem sekretari- atu genovske konference izročena protestna nota sovjetske delegacije proti zavezniški noti, s katero je bila Nemčija izključena dne 18. t. m. iz politične komisije. Formalno je pro- test naslovljen na vse zavezničke, de- jansko pa se ostro nanaša na Poljsko. Ruska delegacija zahteva, da se mo- ra tudi Poljska odstraniti iz politične komisije, ker i ona je z rusko sovj- etsko vlado sklenila slično pogodbo, kakor Nemčija. Čičerin očita Poljski vladi radi nastopa proti Nemčiji in Rusiji nekorektnost, očita ji, da je kršila suverenost Rusije, da je kršila mirovno pogodbo, ki je bila sklenje- na 18. aprila 1921. Med Poljsko in sovjetsko Rusijo. Dne 30. marca pa je Poljska v Rigi zopet sklenila po- godbo z Rusijo, Estonko in Litvin- sko. V tej pogodbi je Poljska izjavila, da bo delovala za priznanje sovjets- ke vlade pri ostalih državah.

— Genova, 26. aprila. (Izvirno.) Danes zvečer je angleška delegacija izdala ko- munike o Poincarévi zahtevi za sklica- nje vrhovnega sveta. Komunikacija precizira stališče angleške vlade in veli: »Po mnenju zavezniških vlad je potrebno, da se posvetojele signatarne velesile, ki so pod- pisale versailško mirovno pogodbo, o ukrepih, ki jih je omenjal Poincaré v svo- jem govoru v Bar-le-Duc. Začasno sicer še niso znani ukrepi, ki jih je mislil Poi- ncaré. Anglija pa je mnenja, da ni potreba sklicevati vrhovnega sveta v Pariz, ker so šefi posamičnih vlad navzoči v Genovi in se lahko doseže sporazum glede reparacij in vojaških sankcij proti Nemčiji.

— g Sejem v Ljubljani. Dne 3. maja se v Ljubljani zopet vrši sejem za ži- vino (konje, govedo in prašiče).

— g Prodaja lesa in drv. V verskoza- kladnih gozdih Pokluka-Mezakla na Oe- renjskem se prodaja v eksploatacijo v letih 1922 do 1928 vsakeleto množina približno 17.000 plm smrekovega in bukovega lesa za tehnično porabo, 3500 plm trdih in meh- kih drv in 4000 prm smrekovega lubja. S kolkom 2 Din, tako 20 Din in vadijem 250 tisoč Din opremljene ponudbe je vložiti do dne 8. maja 1922. do 11. ure pri direktiji šum v Ljubljani, katere (kakor tudi šum- ska uprava na Bledu) daje vsa potrebna pojasnila.

— g Cene nemškega železa in cementa. Iz Düsseldorfa poročajo: Nemški cementni sindikati zvišujejo prodajne cene za 1068 mark pri 10 tonah. Konferenca nemških že- leznih industrijalcev je sklenila ne glede na avtomatično zvišanje vsled naraslih stroškov za prevoz, da vzdrži za železo za nadalje se neizpremenjene cene.

— g The North American Banking & Savings Co. Minulo je dve leti, odkar se je odprla v Zedinjenih državah prva jugoslo- venska banka. Delovala je tako izborna, da je njeni navredovanje nad vse pričakov- no krasno. Zato pa ima v ta ponosni jugo-

LLOYD GEORGE OSTANE V GENOVI.
— Genova, 26. aprila. (Izvirno.) Iz krogov angleške delegacije prihajajo poročila, da Lloyd George ostane v Genovi do dne 10. t. m. Lloyd George ne namerava popreje odstopati, dokler ni dosegel pomirjenja med zavezniki na eni strani ter Rusijo in Nemčijo na drugi strani.

POVRATEK DR. BENEŠA V PRAGO. — ZNAMNEJE USPEHOV NA GENOVSKI KONFERENCI.

— Praga, 27. aprila. (Izvirno.) Češkoslova- šk ministriški predsednik dr. Beneš se po- vrne začetkom prihodnjega tedna v Prago. V političnih krogih smatrajo to za najboljši znak, da bodo na konferenci v Genovi do- seženi gotovi uspehi, ker je Beneš imel važno in znamenito ulogo pri pogajanjih med antanto in Rusijo.

LLOYD GEORGE ZA MIR IN SPO- RAZUM Z NEMČIJO IN RUSIJO.

— Genova, 26. aprila. (Izvirno.) Glav- ni in skoro najvažnejši dnevni dogodek vse konference tvori danes nalet Lloyd Georgea o miru in sporazumu z Nem- čijo in Rusijo. V glavnem zahteva Lloyd George ureditev in rešitev vpra- šanja reparacij in sankcij. Načrt je Lloyd George sporočil francoskemu de- legatu Barthou-u. Obenem je izjavil, da ni potrebno sklicevati vrhovnega sveta v Pariz, temveč v Genovo, ki je za to primernejši kraj.

— Genova, 26. aprila. (Izvirno.) Listi priobčujejo originalni tekst načrta o 10letnem mirovnem garancijskem ugo- voru. V tej pogodbi je vsaki državi za- jamčena teritorialna integriteta. Vse države se zavezujejo varovati soseda pred napadi od katerekoli strani in dati na razpolago vsa sredstva, da se spor med dvema državama reši mirnim po- tom.

TRANSPORTNA KOMISIJA.

— Santa Margherita Ligure, 26. aprila. (Izvirno.) Komisija za ureditev med- narodnih transportov je dokončala svo- je delo in sestavila obširno resolucijo, ki vsebuje več točk glede ureditve me- narodnih transportov. Resolucija pred- laga direktne zveze med posamnimi ev- ropskimi centri in direktne tarife za posamezne države. Dalje predlaga reso- lucija, da se odobre resolucije barce- lonske konference, da se uredi železni- šk promet, promet v pristaniščih in plova po rekah. V transportni komisi- ji je Italija s pomočjo Madžarske sku- šala prodreti s portoroškim protokolom o ureditvi prometa v nasledstvenih dr- žavah. O tem prometu je bil dosežen poseben sporazum.

BOLGARSKA NOTA NA GENOV- SKI KONFERENCI.

— Genova, 27. aprila. (Izvirno.) Bolgarska delegacija je izročila ge- novski konferenci v obliki note ob- širno spomenico, v kateri objektivno opisuje finančni in gospodarski polo- žaj Bolgarske po vojni. Bolgarska z vsemi napori deluje za obnovo in stremi, da vzpostavi normalne gos- podarske in finančne razmere. Voj- na odškodnina, ki znaša celokupno 2 milijardi 250 milijonov zlatih fran- kov, je v veliko finančno breme bol- garski državi. Vojno odškodnino je treba plačati v 35 letnih anuitetah. Vsakoletna anuiteta pa presega vse državne dohodke, ki so stavljani v rednem proračunu. Bolgarska stre- mi vzpostaviti v proračunu ravno- težje. Z velikimi napori se je vladi posrečilo v proračun za 1922/23. s pomočjo novih davkov doseči rav- notenje. V fracoskih zlatih frankih določena vojna odškodnina repre- zentira vrednost 65% milijarde bol- garskih levov. Bolgarska delegacija je pripravljena sprejeti in priznati vse resolucije, sprejete na genovski konferenci za obnovo Evrope. Bol- garska delegacija pa orosi zavezni- ke, da izposlujejo pri reparacijski komisiji odgoditev reparacijskih pla- čil.

slovenski zavod v Clevelandu zaupanje ne samo jugoslovenski rod, marveč tudi drža- va, mesto, šolske oblasti itd. Država Ohio ima naloženega nad 300.000 dolarjev v tem našem denarnem zavodu. Ako se ameriške oblasti, ki so zelo previdne, pri vlaganju denarja raje poslužujejo tega denarnega zavoda, koliko bolj bi se ga morali opretili šele naši rolači. Premoženje, zbrano v banki, mora dobiti vpliv na industrijsko stran Clevelanda in treba je, da se doseže tudi napredek naših delavcev v tovarnah, da dobe boljše mesta. Ako koncentriramo svojo finančno silo, bomo toliko lažje glas- no in odkrito povedali, da smo tu in da se ima z nami računati. Tako izjavla »Ameri- ška Domovina«.

— g Monopol znanje trgovine v Rusiji se ni obnesel, radi česar dopušča baš iz- dani dekret sveta ljudskih komisarjev ne- katere izjeme. Zlasti se ima dovoliti privi- nikom nakup motorjev, avtomobilov, moto- ciklov in biciklov, četudi s posredovanjem ljudskega komisarijata za zunanjo trgovino.

Pristopajte k „Jugo- slovenski Matici“!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. aprila 1922.

— **Kralj Aleksander na potu v Pariz.** Snoci je kralj Aleksander potoval skozi Subotico v Pariz. Po seli ministrskega sveta je takoj odpotoval minister pravde dr. Laza Marković v Subotico, da je predložil kralju v podpis ukaz o upravnih pokrajinskih razdelitvah države. Kralj potuje popolnoma inkognito.

— **Pod častjo im je polemizirati.** »Slovenec« izjavlja, da mu je »pod častjo polemizirati« z zavijanjem in lažmi v dr. Šusteršičev brošuri in da zato nanje ni reagiral. To je zelo cenen odgovor, ki se ga navadno poslužujejo ljudje, katere obdolžitve in očitke težko zadevajo, da se ne morejo zagovarjati in ne braniti. Tudi klerikalci se nahajajo sedaj v takem položaju. Zato bi najraje o Šusteršičevi brošuri docela molčali, zlasti ker se zavedajo, da lahko pride dr. Šusteršič na dan še s svojimi že napovedanimi težkimi toptovi, ako bi ga klerikalno časopisje skušalo postaviti na laž. Samo nam na ljubo je baše »Slovenec« prekinil svoj molk in zatrjuje z ozirom na dr. Šusteršičeve obdolžitve, da »se ni s klerikalci nikdar v zvezi z nemškimi nacionalisti zavzemali za to, da bi bil takratni deželni odbor razpuščen in da bi vse posle avtonomne deželne uprave prevzel nemški vladni komisar; takisto pa tudi niso nikdar dovolili, da bi se v slučaju trializma odcepil od ostalih jugoslovenskih dežel slovenski del Koroske«. Zanimivo je, da pri tej priliki podtika »Slovenec« prav komodno vsa ta dejanja dr. Šusteršiču samemu. Jemljejo to zgornjo »Slovenčev« izjavo lojalno na znanje, ne moremo na se vzdržati opazke, da se nam zdi vendarle malo čudno, da bi se bil dr. Šusteršič, kakor »Slovenec« zatrjuje, sam zavzemal za odpravo deželne avtonomije in za izročitev poslov avtonomne deželne uprave v roke nemškega vladnega komisarja, ko je vendar znano, da je bil šef te avtonomne uprave on sam. Ali je klerikalni verjetno, da bi sam dr. Šusteršič delal za svoje oglaševanje? Sicer pa ni dvomiti, da bi Šusteršič »Slovenec« ostal dolžan odgovora, samo bojimo se, da »Slovenec« ne bo vesel, če prično ob koncu koncev grmeti še Šusteršičevi težki kamni.

— **Draginske doklade državnih nameščencev (upokojencev).** Finančno ministrstvo je odredilo z brzojavnim odlokom izplačilo drugega obroka difference na zvišane draginske doklade za dobo od januarja do incl. marca, t. j. še za nadaljnjih 45 dni. S tem je vprašanje končno povoljno rešeno. Aktivnim državnim uslužbcem se ta difference nakazuje ob enem z osebnimi prejemki za maj. Nakazilo difference za upokojence se bo pa za nekoliko dni zakasnilo, ker je do 1. maja t. l. tehnično neizvedljivo.

— **Senator Klofač v Mariboru.** Senator Vlačav Klofač je dospel v sredo pop. z ljubljanskim brzojavkom v Maribor. Najbrže nikjer drugod se ni tako izrazilo pokazalo, da prihaja veliki Slovan in stari prijatelj Jugoslovenov zlasti neslovenecv to pot samo pod zastavo stranke, ki je na českoslovaškem vse kaj drugega kakor je pri nas. Na glavnem kolodvoru so ga pričakovali zastopniki NSS in še teh se je pričakovalo več. Pozdrava se je udeležil tudi českoslovaški klub v Mariboru, českoslovaška - jugoslovska liga ter žensko društvo. Čeprav se je vnaprejšnjem znanju tega obiska, vendar se je pričakovalo večje udeležbe pri sprejemu. Po sprejemu se je Klofač v spremstvu predsednika NSS Jarha I. dr. odpravil na ogled električne centrale na Fali, od koder se je zvečer vrnil na shod v Mestnem domu.

— **Kača požre kačo.** V beogradski »Politiki« štamo: Med klerikalci v Sloveniji je nastala velika vznemirjenost, ki je napravila zmedo tudi med klerikalci v ostalih pokrajinah. Pojavil se je, zares kakor iz groba, dr. Ivan Šusteršič, stari vođa in ustanovitelj klerikalne stranke, da z odločnimi udarci po Koroscu in njegovih tovariših pokopje klerikalno stranko kot preživelo, nepotrebno in škodljivo. »Kako, kako Šusteršič?« je vprašal škodoželjno neki Radičev oboževatelj nekega klerikalnega poslanca. »Le po čisti, počasi,« je odgovoril le-ta. »tudi Radič in Košutič dobita svojega Šusteršiča! Ni zaman rečeno, da kača najlože požre kačo!

— **Ljubljanske banke dne 1. maja ne poslujejo.**

— **Prijava orožja.** Policijsko ravnanstvo opozarja vse lastnike orožja ljubljanske policijske okoliš, da morajo brez ozira na to ali imajo orožne liste ali ne, prijaviti svoje orožje do 1. maja 1922 policijskemu ravnanstvu s predpisano prijavnico. Nepriljavljeno orožje se bo v zmlislu člena 3. zakona z dne 18. februarja 1922. Uradni list št. 30 brez ozira na to, ali ima lastnik orožni list ali ne, zaplenilo.

— **Ker se nahaja »Novi Čas« v »stnem položaju«, je nabralo neko omizje pri g. Stjepcu za šišenskega Sokola K 220.—. Somisleniki posnemajete!**

— **Nepošteno postopanje.** Današnja jutranja lista »Slovenec« in »Jugoslavija« priobčujeta dve »izvirni« poročili o položaju na Reki. Ugotavljamo, da sta obe poročili dobesedno vzeti iz našega lista, ki jih je včeraj priobčil med najnovejšimi vestmi. Ne vemo, na kak način so prišla ta poročila v oba dnevnika, vendar se odločno zavarujemo proti takemu načinu zlorabe naših vesti.

— **Pomoč gladujočim v Rusiji.** Na inicijativno okrajnega glavarja se je v Kočevju na Veliki petek in na Veliko nedeljo s sodelovanjem učitelstva ter srednje — in visokošolskega dijaštva vršilo nabiranje darov za gladujoče v Rusiji. Nabralo se je 10.471 K, ki se izroči odboru za pomoč gladujočim v Rusiji. V Mariboru se je pod protektoratom okrajnega glavarja ustanovil odbor, ki priredi 1. maja »Ruski dan«. Delavci bodo delali dve uri za rusko dečo, uradniki bodo dali plačo za dve uri, po mestu in okolici se bo pobiralo.

— **Radiofarska postaja v Ljubljani.** Trgovska zbornica v Ljubljani je poslala poštenu ministru tole vlogo: Kakor doznavamo, obstoja na telefonskem oddelku tukajšnjega poštnege ravnateljstva prejemna postaja za radiotelegrafijo, ki sprejema brezžične brzojave skoro vseh radio-postal evropskega kontinenta. Ves ta material pa ostane neizrabljen in neizkoriščen pri poštenu ravnateljstvu ter se ne da niti gospodarskim institucijam, niti časnikarstvu na razpolago. Tako so vsi denarni zavodi kakor tudi časnikarstvo navezani na žična poročila, bodisi brzojavna ali telefonska, ki prihajajo le z veliko zakasnitvijo v Ljubljano, običajno po dva do tri dni pozneje nego jih je prejela brezžična postaja. Radi tega prosi zbornica, da bi ji blagovolilo ministru dovoliti, da se ta material izkoristi na ta način, da bi se dal interesantom na razpolago proti primerni odškodnini, ki na vsakor ne bi smela presežati ono svoto, ki so jo časopisi zmožni plačati v današnjih gnetnih razmerah.

— **O higijeni ušesa.** Društvo »Soča« naznana vsem članom in prijateljem društva, da predava v soboto dne 29. t. m. točno ob osmih zvečer v hotelu »Lloyd« g. dr. Ernest Dereani o higijeni ušesa. — Vstop prost.

— **Egzilizem in altruizem.** Pečo javno predavanje Zvonimira Bernota, glavnega urednika »Napredca«: »O egzilizmu in altruizmu«. Po predavanju ima vsak pravico na vprašanje ali tudi na daljši govor, vendar ne nad 10 minut. — Petek, 28. aprila 1922. Velika dvorana »Mestnega« doma v Ljubljani. Začetek točno ob 20. h. konec najpozneje ob 22. — Sedaj v I. vrsti po 5 Din, v II. — VI. vrsti po 2 Din, v VII. — X. vrsti po 1 Din. Stolišča 50 par.

— **Česka Obea v Ljubljani** poštada v soboto dne 29. dubna 1922 v restavracijskih mestnosteh Narodnega Doma v Ljubljani svému milému a zaslužilemu členu panu Bohumilu Čvančarovi večerke na rozloučenou. Vstop členom, jimi uvedenim hostjem jakož i všem přátelům a známým rodiny Čvančarovy — volný. Začatek o 20. hodině.

— **Ustanovitev hidrotehničnih oddelkov v Sloveniji.** »Slovenske Novine« priobčujeta ukaz poljedelskega ministrstva glede ustanovitve dveh hidrotehničnih oddelkov v Sloveniji, in sicer s sedežem v Celju in Mariboru. Naš list je o tem poročal že pred 14 dnevi.

— **Zvišanje taks vojaških godb.** Ministrstvo vojne in mornarice je s 1. aprilom t. l. takse za sviranje vojaških godb na civilnih prireditvah nekoliko zvišalo. To zvišanje je postalo potrebno, da se pri vojaških orkestrih angažiranim muzikom vsaj nekoliko izboljša gnetni položaj ter da se lajša orkestrom obstanek. Iz zaslužkov se nabavljajo notni materiali in strune, se plačujejo reparature glasbil, potnine v inozemstvu angažiranih glasbenikov, troški pošte in brzojav. uradov I. dr.

— **Cesta v Logarsko dolino.** Kakor je znano, je Logarska dolina zelo nedostopna, ker ni zvezana z nobeno cesto. Z vozom, oziroma z avtomobilom je mogoče priti samo do Solčave, odkoder je še poldrugo uro hoda v Logarsko dolino, ki je priznana ena najlepših gorskih kotlin v Evropi. Da se ta dolina odpravi promet, se je uvela posebna akcija, ki meri na to, da se že leto zaradi ceste iz Solčave do Piskerjnika. Duša te akcije je, kakor nam poročajo, g. Fran Roček, veleposesnik v Zalcu. Želimote akciji popolnega uspeha, obenem pa bi tudi opozorili na nužno potrebo, da se zgradi najprej cesta iz Črne preko Volovleka v Luče ter tako zveže Kamnik s Solčavo in Logarsko dolino.

— **Zagrebško društvo s habsburškim imenom.** Zagrebški listi priobčujeta poziv »Društva Marije Elizabetec« v samostanu usmiljenih sester na glavno skupščino. V objavljenem dnevnem redu ni nobene točke o spremembi društvenega imena in vendar nosi društvo ime Marije Elizabete, vnukinje Franca Jožefa I. Značilno za zagrebške razmere.

— **Lekarniško takso, odnosno pravila,** po katerih se morajo ravnati vsi lekarnarji in zdravniki pri predpisovanju, oddajanju in zaračunavanju zdravil, objavlja v celoti »Uradni list« št. 42.

— **Poroka.** G. Josip de Paulis, ravnatelj Jugoslovenske Unije banke v Ljubljani se je poročil z gđ. Miro Bergantovo, članico Narodnega gledališča v Ljubljani.

— **O priliki vsetrzgovskega shoda v Celju** se vrši v soboto, dne 29. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma vojaški koncert pod vodstvom g. kapelnika Herzoga. Z veliko veselico je spojena razstava najboljših južnostajerskih vin.

— **Popravek.** V včerajšnji dr. Gregorinovi izjavi »O jugoslovenskem novinskem društvu« se ima v predzadnjem odstavku (16 vrsta od spodaj nazaj) glagoli pravilno: »V zunanji politiki stalno aktivno uveljavljanje, a resnično miroljubje; grajenje (t. j. graditev) bloka itd., ne pa »grajanje«, kar je napačno.

— **Podraženje v kavnarjah.** Zadruga gostilničarjev in kavnarjev objavlja: Kavnarji v Ljubljani tožijo, da vsled podražanja vsega, kar se v obrti potrebuje, 1. majem dvignili cene: črni kavi na 1 in ne pridje več na svoj račun, ter bodo s pol Din in beli kavi na 2 Din in nekoliko tudi vsem drugim pilajam.

— **Nepreviden deček.** Miha Omerca, 10letni sin tovarniškega delavca se je igral na škarpji ob Sv. Petra nasipu in metal kamne v vodo. Nenadoma pa je izgubil ravnotežje in bi je že v vodi. Ker deček ni znal plavati in je Ljubljana sedaj odprta, je bila velika nevarnost, da utone. Vendar so ga z vrvmi kmalu potegnili na suho. Prepeljali so ga v bolnico, kjer so mu izpraznili želodec od popite vode. Danes je že zdrav.

— **Mrtvo so našli** v neki jami blizu Rodika 25letno Karolino Železnikovo, ki je služila v krčmi v Rodiku in od tod izginila dne 24. februarja. Te dni sta se dva pastirja pred nevlito zatekla v jamo pri Rodiku in našla tam truplo omenjene mladice. Izkazalo se je, da je bila ubita. Vrši se preiskava.

— **Ljubljanski šofer in bogata Angličinja.** Bil je eleganten parček. Ona — vesela, mlada v svili, z modernim klobučkom in elegantnimi čevlji. On, lep, stasovit. V drugem razredu sta se vozila in občudovala lepo Slovenijo od Maribora do Kranja. V prvostajnih hotelih in gostilnah sta se vstavljala. Denarja sta imela dosti. Elegantni gospod, ki je po kavalirsko skrbel za suha grla, je gostom govoril o svoji ženi: »Je Angličinja. Bogata! ... Milijone ima! Slovensko zna malo! Veselega rajskega življenja pa je bilo kmalu konec. Zmanjkalo jima je denarja, novih virov pa ni bilo, saj veste, da je nastopilo pomanjkanje denarja. Skesano in potuhnjeno sta se približala Ljubljani. In vestna ljubljanska policija je napravila njihovu ženitovnansko potovanja mahoma konec. V nekem hotelu je policija včeraj prišla elegantnega gospoda — šoferja Ivana Mirtiča, ki je trdil Kustrin poveril 20.000 K ter nato pobegnil. Istočasno pa je bila na glavnem kolodvoru aretirana elegantna Francka Sumileva iz Tržiča, ki je pred nekaj dnevi zapustila zapore.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Tedenski zdravstveni izkaz za dobo od 16. do 22. t. m. izkazuje tole zdravstveno statistiko za mesto Ljubljano: Novorojenih 17, mrtvorojen 1, umrli 19, od teh domaćinov 11, tučev 8, v zavodih 12. Vzroki smrti: življenjska slabost 1, jetnika 4, davica 1, škrlatica 1, zastrupitve rane 1, možganska kap 3, rak 2, drugi vzroki 7. srčna hiba 2, smrtna poškodba 1. Naznane nalezljive bolezni: davica 1, škrlatica 1, trebušni legar 1, gripa 1.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama.

Cetrtek, 27. aprila: Hamlet. Izven.

Petek, 28. aprila: Revizor. Dijaška predstava. Znižane cene. Začetek ob 3. polnoče. Izven.

Sobota, 29. aprila: Otok in struga. E.

Nedelja, 30. aprila: Pohujšanje v dolini šentflorjanski. Delavska predstava. Polovične cene. Izven.

Opera.

Cetrtek, 27. aprila: Hoffmannove pripovedke. Gostovanje g. Vesel-Pola iz Zagreba. B.

Petek, 28. aprila: Werther. A.

Sobota, 29. aprila: Bajala. D.

Nedelja, 30. aprila: Faust. Izven.

★

— **Dramsko gledališče.** Snoci so v proslavo dr. Ivan Tavčarjeve 70 letnice — skoro že 71 letnice — dali dramatično Tavčarjeve novele »Otok in Struga«, ki jo je pred desetletji priredil Ignacij Borštnik ter so jo igrali na odru stare čitalnice pod Borštnikovim vodstvom. O tem gledališčnem večeru prinesemo še posebejno poročilo, tiče se dramatizacije, režije, igranja. Gledališče je bilo razprodano in pokazalo se je zopet, kako zelo imajo naši ljudje radi dr. Tavčarja. Opazilo se je to zlasti na navzočnosti premnogih iz starejših generacij, med njimi marsikoga, ki ga sicer nikdar ali malo kdaj vidimo v gledališču. Predstavi so prisostvovali tudi dr. Tavčarjevi v svoji dalje pokr. namestnik min. Hribar, č. s. gen. konzul dr. Beneš, mestni župan dr. Perič, šef prosvetnega oddelka dr. Skabrnč, dvorni svetnik in pisatelj Gangl in še mnoge druge znane osebnosti. Zlasti je bil naš literarni svet skoro polnoštevno zastopan. Tudi naše ženstvo je bilo izredno številno. Igro bodo ponovili v abonmentih.

Najnovejša poročila.

AKO SE RUSIJA IN NEMCIJA ZVEŽETA PROTI ZAPADNI EVROPI ...

— **Genova, 27. aprila.** (Izv.) Snoci so priredili angleški in ameriški žurnalisti banket, katerega se je poleg drugih odličnih državnikov in diplomatov udeležil tudi Lloyd George. Malo pred polnočjo se je dvignil Lloyd George in imel senzacionalen govor, ki je vzbudil kolosalno pozornost in napravil na vse navzoče mogočen vtis. Angleški ministri predsednik je izjavil med drugim:

»Konferenca v Genovi je največji dohodek za obnovo Evrope in za novo usmerjenje bodočnosti. Navlečla nevarnost pa grozi svetovnemu miru, ako bi nastali v

Evropi dve veliki skupini, ki bi tekmovali med sabo v sovražnostih, prav ista nevarnost pa grozi, ako ostane še nadalje sedanja nesigurnost na vzhodu Evrope. Položaj v Evropi je nadvse resen in zahteva odločnega dejanja. Nemčija in gladujoča Rusija dve največji sili v Evropi, koprnita in hrepnita bolj po človečnosti kakor po kruhu. Nemogoče je, da bi se še nadalje vzdržala ta strašen položaj. Ako se gladujoča in stradalajoča Rusija, podprta in olajšana z nemško organizacijo, dvigne proti zapadni Evropi, kaj potem? Človeštvo lahko zadene največja nesreča, ki jo je kdaj zadelo.

POGAJANJA V RAPALLU NISO PREKINJENA.

— **Trst, 27. aprila.** (Izv.) Posebni dopisnik »Il Piccola« poroča iz Genove, da ni istina, da bi se bila prekinila jugoslovensko - italijanska pogajanja v Rapallu. Dopisnik naglašaja, da so sicer še velike težave, ki jih je treba premagati, vendar pa kazeta obe stranki najboljšo voljo, da zaključita pogajanja v medsebojnem sporazumu. Tudi kralj Viktor Emanuel je izrazil svojo živo željo, da bi se pogajanja čim narej končala, ter se je napram ministru dr. Ninčiču izjavil, da uvideva potrebo, da se najde primerna, obe stranki

zadovoljujoča rešitev jadranskega problema, zlasti z ozirom na ustalljenje razmer na Reki. Jugoslovensko delegacijo v Santi Margheriti je posel tudi italijanski vojni minister Di Scalcia z načelnikom svojega kabineta polkovnikom Carlettijem.

— **Rim, 26. aprila.** (Izv.) Senator Salata, načelnik centralnega urada za nove okrajine, je imenovan za člana italijanske delegacije v Santi Margheriti za pogajanja z Jugosloveni. Fungiral bo kot izvedenec pri pogajanjih glede deložitve neke varnostne cone okrog Zadra.

PRETIRANE VESTI O UPORU HRVATSKIH VOJAKOV V SANDŽAKU

— **Beograd, 27. aprila.** (Izvirno.) Včerašnja »Politika« je priobčila dolgo, senzacionalno poročilo o nekem uporu hrvatskih vojakov v Plevlju. Ta upor je baše imel politične tendence. Upri se je v celoti ves 43. pešadijski polk. Tako Presbiero, kakor tudi beograjski listi na podlagi dobljenih zanesljivih in avtentičnih informacij demantirajo to poročilo in je označilo kot pretirano. V resnici je okoli 50 mož tega polka zapustilo vojašnico ter odšlo na neki hrib, kjer so oddali več strelcev. Na intervencijo orožnikov so se vojaki nato zopet mirno vrnili v vojašnico. Po njih izjavah so hoteli odditi domov na Hrvatsko, kjer bi tam nadaljevali svojo vojaško službo.

— **Saračvo, 27. aprila.** (Izvir.) Komanda II. armije je odposlala v Sandžak vojaškega sodnika polkovnika Stanojevića, da izvede preiskavo

vo o dozvednem uporu hrvatskih vojakov v Plevlju.

— **Beograd, 27. aprila.** (Izvir.) Glede upora hrvatskih vojakov se je vaš dopisnik informiral na merodajnem mestu. Na vpogled je dobil uradno brzojavko, ki glasi: »Okoli 50 vojakov 43. pešpolka je zapustilo vojašnico z namenom, da odidejo peš domov na Hrvatsko. Orožniki so jih pozvali, naj se vrnejo. Eden za drugim so se začeli takoj vračati nazaj v vojašnico. Tu so izjavili, da niso mislili na kak upor; služiti so hoteli na Hrvatskem.« Kakor je videti, upor ni imel nikakih političnih tendenc.

— **Beograd, 27. aprila.** (Izvirno.) Minister notranjih del je odredil strogo preiskavo proti onemu uradniku, ki je izdal vest o uporu v popolnoma napačni in lažljivi obliki.

POKRAJINSKA ADMINISTRATIVNA RAZDELITEV.

— **Beograd, 27. aprila.** (Izvirno.) »Službene Novine« objavljajo jutri 28. t. m. od kralja podpisani ukaz o pokrajinski administrativni razdelitvi države. Vsa država je razdeljena na 33 oblasti in ne kakor je bilo pred dnevi javljeno na 26. Upravne pokrajinske oblasti se v smislu zakona lahko združijo po sklepu dotičnih pokrajinskih skupščin.

— **K ljubljanski pokrajinski oblasti** spadajo: Ljubljana, politični okraj Črnomelj, Kamnik, (odcepljene občine Motnik, Trojane in Spitalič, ki gravitirajo k mariborski oblasti), Kranj z Jezerskim, Kočevje, (občina Osilnica je priključena h karlovški oblasti), Krško, Litija, ljubljanska okolica, Logatec, Novo mesto, Radovljica, dalje sodna okraja Brežice, Sevnica, sodni okraj Laško razun občine St. Rupert ter občini Veliki Kamen in Mrčna sela iz kozjanskega sodnega okraja.

— **K mariborski oblasti** spadajo: mesta Celje, Maribor, Ljutomer, Ptuj, dalje Prevalje, Slovenjgradec, sodni okraj Kozje (dve občini h ljubljanski), sodni okraj Celje, Vransko, Gornji grad, Šmarje, dalje občine St. Rupert iz sodnega okraja Laško, Trojane, Motnik in Spitalič. Potem vse Prek- in Medimurje.

— **BOLGARSKI PRORAČUN ZA LETO 1922/23.**

— **Sofija, 27. aprila.** (Izv.) Narodno sobranje je po daljši proračunski debati sprejelo proračun za leto 22/23. Redni proračun izkazuje dohodkov 4 milijarde 345.740.000 levov, izdatkov 4 milijarde 645.163.413 levov, tedaj primanjkljaja 300.423.413 levov. V kritje deficita je vlada primorana desetkratno povzicati sedanje davke in vpeti nove davke. V budžetu fungira tudi postavka 40 milijonov zlatih francoskih frankov kot prvo vojno-odškodninska anuiteta.

— **POSET ITALIJSKEGA KRALJA V TRSTU.**

— **Trst, 26. aprila.** (Izv.) Po poročilih iz Rima obišče kralj Viktor Emanuel Trst koncem meseca maja ali začetkom junija. Ker pa je bil ta poset že tolikokrat napovedan, a zopet preklancen, nihče v Trstu več ne verjame vestem o kraljevem obisku v Trstu.

— **INTERVENCIJA EVROPSKIH VELESIL NA KITAJSKEM.**

— **Berlin, 27. aprila.** (Izv.) Na Kitajskem je izbruhnila meščanska vojna, ki zadobiva obsežne dimenzije. Evropske velesile odnošajo v varstvo Evropejcev vojno brodovje v kitajske vode. Ameriške Zedinjene države so že odposlale močno eskadro.

Borzna poročila.

— **Zagreb, 27. aprila.** (Izv.) Zaključek Devize: Curih 13.—, Pariz 6.20, 7.—, London 300.—, 337.—, Berlin 25.25, 26.—, Dunaj 95.50, 97.50, Praga 146.—, 150.—, Trst 3.90, 4.05, Bukarešta 58.—, 60.—, New-York —, 72.50, Budimpešta 9.50, 9.75. Valute: dolar 65.—, lira 392.50, česka krona —, 150.—, nemška krona —, 95.—, napoleonor 215.—, francoski frank 665.—.

— **Curih, 27. aprila.** (Izv.) Predborza: Zagreb 1.7875, Berlin 1.79, Milan 27.475, London 22.75, Praga 9.790, Dunaj 0.0668, Budimpešta 0.6650, Pariz 47.50, New-York 5.14.

— **Curih, 26. aprila.** (Preko Dunaja.) Zagreb 1.94, Dunaj 0.0679, Budapešta 0.675, Berlin 1.751, Praga 10.05, Milan 27.26, Pariz 47.31, London 22.721, New-York 5.141.

— **Curih, 26. aprila.** (Direktno. Od. dano ob 17.45.) Zagreb 1.949, Berlin 1.791, Milan 27.401, Praga 10.04, London 22.731, Pariz 47.401, New-York 5.1401.

— **Trst, 26. aprila.** (Oddano 16.30.) Beograd 26.90, Zagreb 6.725, Berlin 6.70, Praga 36.55, London 22.55, Pariz 172.50, New-York 18.60, Curih 361.—, Milan, 26. aprila. Zagreb 6.60, Berlin 6.70, Praga 36.60, Pariz 172.75, London 22.70, New-York 18.65, Curih 360.—.

— **Praga, 26. aprila.** Zagreb 17.50, Beograd 70.—, Berlin 13.15, Milan 275.50, London 22.50, Pariz 476.—, New-York 51.30, Curih 997.50.

— **Berlin, 26. aprila.** Zagreb 103.—, Dunaj 3. 62, Praga 549.—, Pariz 2640.—, London 1242.50, Curih 585.—.

— **Budimpešta, 26. aprila.** Zagreb 281.25, Dunaj 10.—, Praga 1520.—, Curih 15125.—.

Turistika in sport.

— **Hanačka Slavija:** Ilirija 2:1. Včera je gostovala v Ljubljani privrkat Hanačka »Slavija«, prvak Moravske, proti ljubljanski Iliriji. Tekma je bila ves čas živa in napeta. Ilirija je nastopila v kompletni sestavi Pelan-Pretinar-Beltram-Hus-Zupančič II.-Deržak-Zupančič I.-Oman-Učak-Pevalek II.-Vidmajer. Igra je pričela z ostrim napadom Ilirije, ki pa konča v outu. Slede kratki protinapadi Slavije. Levo krilo centrirna na goal... mokra žoga zdrči Polanu v goal. S krasno kombinacijo Vidmajer-Zupančič I.-Oman Ilirija iztravnja. Z lepo ostro igro po tleh doseže »Slavija« v kratkem času drugi goal. Polčas 2:1. V drugi polovici menjaloči napadi z obeh strani. Zupančič II. in Vidmajer naravnost briljantna. Neštete udarce na goal od Vidmajerja d-zi sigurno goalman »Slavije«, Ilirija se proti koncu naravnost izezdi pred goalom gostov. Vendar ima smolo. Dva že skoro sigurna goala se odbijeta od goalovih stebrov. — Od gostov naravnost silnjah obramba. Napadniki trlo na preveč kombiniranja. Levo krilo stali večkrat of-side. Drugače ima vse možnosti skusna igra po tleh ki takoj odbije Čeha. Tekma je končala ob 7.19. Do konca napeta.

Izpred sodišča.

»LJUDSKE SOLE DO OFICIRJA-VSE-UCILISNIKA IN — V JEČO.

Kako se je v vojni in še ob prevratu prišlo iz nič do visokih časti, nam kaže sledeči resnični roman.

V ponedeljek dne 24. t. m. se je v nemalo presenečenje okroglega sodišča v Mariboru kar sam javil že dolgo po tirnici brezuspešno zasledovani Henrik Klinger, sedaj uradnik v rudniku Lepavina na Hrvaški. Zasledovan je bil od oblasti radi poskusa goljufije, katero je izvršil na nenavadno zvit način, hoteč priti do državne službe.

Klinger je rojen leta 1899. na Bregu pri Ptuj. Tam je obiskal štirinajzredno ljudsko šolo. Ob izbruhu vojne komaj 15 let star, je vstopil kot dobrovoljec k »Jungschützen«. Dotični bataljon je bil pozneje uvrščen k 87. pešpolku. Mladi Klinger je kazal izredno zanimanje za vojaški poklic in za vojno. V takratnih površnih časih so zamenjali njegovo ime »Freiwilliger« za naslov »Einfährig-Preiwilliger« in ga kot takega odposlali v častniško šolo v Gradec, oziroma Mürzschlag. Tu je napravil prekušno s dobrimi uspehi. Na fronti je postal kmalu praporščak in je pozneje avansiral do nadporočnika. Kot tak je imel priložnost se seznaniti z rudniško šolo v Ljubljani, ki jo je obiskoval kot izredni slušatelj. Še po prevratu se je kot oficir udeležil raznih vojniških akcij. Želel je, da ga naše vojno ministrstvo prevzame v našo armado. V tem slučaju so imeli pri vojnem ministru — dober nos. Niso ga hoteli sprejeti. A tudi g. nadporočnik Klinger je imel dober nos. Sledilo je, da ne bo sprejel v našo armado, je izbral zadnje trenutke svoje uniforme v trik, ki se mu je v začetku izbornega posrečilo. Napisal se je namreč sam »Reitzeugnis des k. k. Staatsgymnasiums Laibach«, v katerem stoji, da je Henrik Klinger od leta 1910. do leta 1918. obiskoval vseh osem razredov gimnazije ter izvršil v smislu ministrske naredbe (natančno označene) maturu. Sprisalo je datirano s dne 28. avgusta 1918., podpis: »Vorsitzender der Prüfungskommission: Prof. dr. Meinong. Gymnasialdirektor: dr. Zenečič. Klassenvorstand: S. Zika Pr.« Da mu ne pridejo takoj na sled, je to sprisalo označil kot »prepis«, ampak ta prepis si je dal še kot oficir poveriti pri okrajnem sodišču v Ptuj.

To pa še ni bilo vse. Moral je napraviti še več takih falsifikatov. Kaiti ko je pričelo to maturantstvo že malo smrdeti in

se je okrajno sodišče v Ptuj tozadevno informiralo na univerzi v Gradcu, odgovarja »Dekanat der rechts- und staatswissenschaftlichen Fakultät in Graz, da je bil Henrik Klinger resnično imatrikuliran »als ordentlicher Rechtssoerer« na podlagi predloženega maturantskega spričevala, datiranega z dne 30. septembra 1918. (torej z drugim datumom kot zgoraj omenjeni falsifikat). Pač pa pristavlja dekanat: »Reifezeugnis befindet sich nicht hier, auch nicht beim Pedell Korutner«. Ta korak na graški univerzi je Klinger napravil lahko tudi kot vodja opremnega urada v begunskem taborišču pri Ptuj.

Ali je Klingerju manjkalo denarja za univerzitet. študije, ali pa mu je spričo samo ljudskošolske izobrazbe vendar le manjkala korajža svoj srečno začetni korak tudi nadaljevati ter se preji ali sile izpostaviti blamaziji in razkrinkanju, to je nepojasnjeno. Očitno je, da si je zaželel po državni službi morda kot računski praktikant pri naši finančni delegaciji. Ko je tam predložil svojo prošnjo in s priloženo tudi falsificirano maturitetno spričevalo, so gospodje v Ljubljani takoj opazili, da tu nekaj ne more biti v redu. Že naslov sam »Staatsgymnasium Laibach« brez določene označbe in še bolj pa podpis ravnatelja in razrednika, katerih imen ni nihče poznal, (le profesor Meinong res eksistira, pa ne v Ljubljani), so nudili opravičeni sum — preiskane goljufije. Zatevali so od Klingerja originalno spričevalo ali vsaj originalno spričevalo od VIII. razreda gimnazije. Le teh gospod »ordentlicher Rechtssoerer« seveda ni imel. Pač pa je imel dober nos, da pride vse njegovo abiturientstvo na dan. Za kratek čas so ga sicer dobili. A znal se je imenito zagovarjati. Zatrjeval je, da je gimnazijo obiskoval v Celovcu, da si je pa leta 1918. izposil tri dni dopusta (kot oficir) in šel v Ljubljano ter tam napravil maturu. Že z ozirom na njegova leta tak zagovor ni držal. Nato je brez sledu izginil. Izdal so za njim tirnico, a g. Klinger je brezskrbno živel v Lepavini kot rudniški uradnik. Slišal je, da pride zdaj dalekosežna amnestija in da je ne zamudi ter ima mir, se je kot rečeno, v ponedeljek neničkovan sam javil sodišču ter zaročil obsojbo. Pričel je, da ker je imel že kot oficir tak srečo, si je želel »falsifikatom« utrditi svoje socialno stališče.

Senat, ki je imel mnogo zabave s tem slučajem, mu je prisodil le šest tednov ječe, katere pa ne bo obsedel.

Dopisi.

— Z Bleda nam piše stalni obiskovalec dopis: Pred otvoritvijo letošnje sezone na Bledu, ki utegne vsled prihoda našega kralja postati posebno sijajna, smatram za svojo dolžnost, da opozorim merodajne kroge na gotove nedostatke, ki napravijo na vsakega zelo neugoden utis. Prvim nam drugega, da se pri sedanjih draginskih razmerah ne morejo delati čudeži, vendar pa se mora vse, kar se napravi v svrhu olepševanja enega ali drugega kraja, izvršiti po nekakem sistemu, ne pa brezmišlno na hitro roko. To škoduje le stvari sami. Zlasti iznozemcem moramo pokazati, da znamo z okusom negovati naravne lepote naših pokrajin. Navajal bom nedostatke po vrsti. 1. Na cesti nad vrhom hotela »Toplice« nasproti Wöllingove hiše je lastnik hotela posekal vse kovanje. Ostala pa je ograja, ki je že popolnoma strohnela. Ob verandi hotela »Toplice« pa so se kovanje v taki meri obrezali, da skoraj ni upati, da bi letos zopet pogrnili. Rea je, da je sedaj odprt pogled na jezero, vendar pa se mora pomisliti, da je sedaj ta prostor brez vsake sence. Ako se je že izkazala potreba posekati kovanje ob cesti nad hotelom, bi se takoj moralo misliti tudi na to, da se postavi namesto sedanjega strohnela ograje, ki di. rektno žali estetični žut, nova ograja, n. pr. kakor ona na terasi jedilnega salona hotela »Tonice«. Ta bi se morala takoj že pred otvoritvijo sezone postaviti. Morda bi bil še čas, da se vzdolž nje še nasadi nizko grmičje. 2. Na ovinku ceste proti Malnarijevi hotelu nasproti sedanjega kavarne hotela »Tonice« je stal nekakaj hrvaški kinež, do katerega so vodile stopnice. Kinež so odpravili, stopnice pa so ostale. Potrebno je, da se tudi te stopnice, ki kazijo točko, odpravijo in se ceste planira. 3. Nasproti Malnarijeve kavarne na levi strani ceste je nekakaj jama, kjer kopičijo smet. To vendar ne gre, da bi v smetnišči prometa na južni obali jezera bil kamnolom. Jama naj bi posestnik zemljišča dal zasuti in napravil tam kak nasad. 4. Cesta, ki vodi od Malnarijevega hotela proti zdraviliškemu domu, se jo od Pongracove vije do Leroborovceve kineža pred dvema letoma razširila. Dotim loči začetkom ceste hodnik za pešce od vznožja nekakega kamnita pregrada, se je onastil in na daljšanju ceste napraviti tudi tak kamenit grebenček, tako da se je sčasoma spoila cesta in trotoar v eno. Ob-

čina bi morala ta del ceste popraviti ter podaljšati za obstoječo kamenito pregrado med vznožjem in hodnikom za pešce. Povdarjati moram, da mi je te vrstice silila v pero le ljubezen do prekrasnega Bleda, ki mora z našim premišljenim delom res postati zdravilišče, enakovredno drugim, ki uživajo mednarodno sloves.

Sokolstvo.

— Naraščajoča akademija. Ljubljanski »Sokol« priredi v četrtek dne 27. t. m. ob osmih zvečer v telovadnici »Narodnega doma« akademijo naraščajo. Na sporedu je: 1. Razglasitev rezultatov iz nedeljske tekme moškega naraščajo. 2. »Sokolska koronica«, »Vzidi ti solnce«, poje ruski pevski zbor »Bajan«. 3. proste vaje moške in ženske dece ter moškega naraščajo, orodna telovadba moškega naraščajo in gojenk ter rajalne vaje gojenk. 4. »Testament«, šaljiva ruska »Napišnica« in »Volga«, poje »Bajan«. — Cene: 8, 5 in 4 Din. stolišče 2 Din. Predorodaja v četrtek od 6. ure zvečer naprej.

— Dramatični odsek »Sokola« na Viču zaključi svojo letošnjo sezono v nedeljo 30. aprila t. l. in vprizori dr. Lahovo zgodovinsko igrano »Noč na Hmeljniku«. Igra je bila igrana že lansko sezono z velikim uspehom.

Društvena vest.

»Narodne galerije« III. redni občni zbor se vrši v soboto dne 29. aprila ob štirih popoldne v posvetovalnici magistrata.

— Jugoslovanski gasilski Savez je sklenil na svojem zadnjem občnem zboru v Zalcu, da se vrši zlet Jugoslovanskega gasilskega Saveza v letu 1922. v Kamniku. Ta zlet se vrši v dneh 4. in 5. junija, za namen praznične prostovoljne gasilne in reševalne družbe v Kamniku svojo 40letnico. Opozarjamo vsa gasilna društva na to proslavo, da danes in vabimo k največji udeležbi. Bratjskim društvom se razpošljejo v prihodnjih dneh natančnejši podatki. — Odbor.

Darila.

Uprava našega lista je prejela za: Jugoslovensko Matico Din 30.— in Družbo sv. Cirila in Metoda Din 80.—; poslal g. nadučitelj Karel Trost v St. Jerneju kot darilo dobro razpoloženega omizja Svetokrižčanov in Sentierničanov pri Karlovski Ivangi na Vrhu v družbi Milke, Marice in Erne.

»Slepega staršaka Dagarina v Hotiču«. Gosp. Ivan Oblak, trg. na Vrhniki daruje Din 50.— mesto venca Antoniji Dolenc in g. Mariji Oblak, Vrhnika Din 50.— mesto venca na krsto g. Anton Kanca. Skupno Din 100.—.

Srečna hvala! — Za roveže v mestni ubožnici so povodom velikonočnih praznikov darovali: mesar Ivan Zajc 29 kg telečjega mesa, trgovec Elija Predovič 30 kg govelega mesa, trgovec T. Mencinger 1 zlat, Gospodarska zveza 60 l, trdka F. Bolaffio & sinovi 60 l in restavratore Matija Dolničar 33 l vina. Naj bi našli mestni reveži vsaj ob vsakih praznikih še mnogo tako plemenitih dobrotnikov.

— Za slovenske slušatelje rudarske visoke šole v Pribramu se je nabralo po inicijativi g. rudarskega glavarja in dvornega svetnika inž. Vinkota Strgarja pri rudniških podjetjih v Sloveniji 22.500 K in sicer se je nabralo med nameščenci v Trbovljah 6758 K, v Zagorju 3080 K, v Hrastniku 1436 K, v Ralhenburgu 890 K, v Zabukovci 630 K, v Breznu-Hudljami 620 K, v Prevalah 440 K ter v Kočevju 250 K; dalje so darovali: Trboveljska premogokopna družba 4000 K, Rudarska združba Belokraljina 2000 K, Prometni zavod za premog 1000 K, D. d. Nova Nada 400 K, Rudarska združba Knapovce 200 K, Jelovšek Gabriel 200 K, inž. Hess 200 K, inž. Igo Pehani 100 K, in Kupferer 100 K. Ostanek je dodal nabiralci iz svojega.

Polizvedba.

Dotična oseba, katere je v neki trgovini pobrala denarnico, je dobro znana, ter prosimo, da jo nemudoma vrne v upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Antiseptično, čisteče, osvežujoče, oživilujoče in krepkajoče deluje lekarnarja Fellerja prijetno dišeč »Elafluid«, mnogo močnejši in bolj učinkovit kakor francosko žganje za drgnjenje rok, noč hrta in celega telesa kakor tudi kot kosmetikum za negovanje kože, las in ust, skoz 25 let priljubljen. 3 dvojnate steklenice ali 15 specialno steklenico z zamažkom in poštno na 72 kron pošlila Eugen V. Feller, Stubica donja Elsatrg 238, Hrovaško.

Glavni urednik:

Rasto Pustostemšek.

Odgovorni urednik:

Ivan Podraž.

Napredaj me'orno kolo

neva pnevmatika, 24 HP. Cena 2500 D. nov pisalni stroj Adler, predvzno blago. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2967

Psički

psički, volčje pasme, so napredaj. Naslov v uprav. Slov. Naroda. 2968

Akademika

(sostanovalec) sprejme takoj na stanovanje in zajtrk boljša rodbina. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2971

Majhen lokal

primeren za delavnico, na prometnem kraju Ljubljane, tudi na dvorišču ali v prvem nadstropju, iščem. Ponudbe na upravništvo Slov. Naroda pod »Delavnica/2970«.

Inserirajte v Slov. Narodu!

Modna trgovina

A. Sinkovic nasled. K. Soss

Ljubljana, Mestni trg 19.

CENE ZNATNO ZNIŽANE

Iščem mesta

šteparice

Naslov pove urava Sl. Naroda. 2954

Sprejme se več ključavničarjev

za montiranje ključavnic, tudi se odda delo na dom. Bistra, Domžale. 2966

Pozor motociklisti!

Imam na prodaj dve motorni kolesi: Rudge Mutli in Trera s prestavami, obe v popolnoma dobrem stanju. Vidita se lahko vsak dan pri Viktor Pirnatu, hotel Gregor, Mengeš. 2963

Otroški voziček

dobro ohranjen, se kupi. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 2964

Lokal se išče

v bližini Dunajske ceste. Ponudbe pod »Dobro plačilo 2959« na upravništvo Slov. Naroda. 2959

Ženitna ponudba!

Inteligentna gospodična veselega značaja in iz ugledne rodbine, z 20.000 K gotovine, mobilijami in s stanovanjem, želi znanja z boljšim gospodom, ki ima stalno službo. Resne ponudbe s sliko, ki se vrne, pod »Cvetič maj 2951« na upravo Slov. Naroda. 2951

Nova kovačnica

in vse vrste spajalnice orodje se da v najem. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2955

Radi selitve

se prodaja mahagonijeva jedilnica, spalnica iz trdega lesa, pianino, kuhinja in razne druge stvari. Vse šele pol leta v uporabi. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2940

Meblovana soba

event. s hrano se odda dvema boljšima gospodoma — nekakšna. Ponudbe pod »Nekakšne 2974« na upravo Slov. Naroda. 2974

Boljša kuharica

želi stopiti v službo v uradniško ali častniško kuhinjo. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2953

Deček

za pranje in čiščenje avtomobilov se išče. Ponudbe pod »Pošten/2960« na uprav. Slov. Naroda. 2960

Hlapce

h konjem išče mesina pristava, stanovanje in hrana v hiši. Zglašiti se je: Cesta na Kodljevo št. 8. 2956

Značilen in inteligenten mladenič

s odlično izvršeno nižjo gimnazijo, vešč jezikov, želi vstopiti kot začetnik v kakšno denarnico zavodu ali pa slični gospodarski ustanovi. V začetku ne zahteva nikake plače, pozneje po dogovoru. Nastop lahko takoj. Cenjene ponudbe a- urav. Slov. Naroda pod »Zmožnost/2962«.

Večji denarni zavod išče

tudi blagajniških poslov večjo moč. Pevci in telovadci prednost. Ponudbe z zahtevno plačo na upravništvo Slovenskega Naroda pod »250/2969«.

Večji prostor

za malo industrijo v Ljubljani ali okoli se išče. Pod »primerna cena - 2958« na upravo Slov. Naroda. 2958

Proda se za zelo ugodno ceno

6 let starih konj

komplet, skoraj nove vrage in kočije (Landauer), event. tudi še dobro ohranjen tovorni voz na vzmetih (platu). Poisnila pri Jul. Strasser, Ljutomer. 2943

Kdor hoče prodati

posestvo

krakšnokoli, naj pošlje natančno ponudbo na uprav. Slov. Naroda pod »Amerika 22/2907«.

Plačilna natakarnica

išče mesta na letovišče v kako boljšo hišo. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 2913

Prodajalka

z dežele, izurjena v mehani stroki in življenja želi prenesti službo najraje na d-želo. Ponudbe pod »Mešana stroka 2915« na upravništvo Slovenskega Naroda. 2915

Cigaretni papir

Abadije z zlat in vodenim tiskom, pisarni v mapah, kartonih, trgovski, kancelijski, konceptni, stekleni, gladini (šmrlji) svileni in krepni v vseh barvah, raznovrstne razglednice, ovitke in papirne vrečke dobite najceneje v veletrgovini

Osvald Dobele, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9.

Vabilo

na

redni občni zbor

Prve dolenske posojilnice v Metliki, ki se bo vršil v ponedeljek 15. maja 1922

ob 8. uri zjutraj v zadržni pisarni v Metliki h. št. 15. V službi neuklepčnosti prvega vrši se pol ure pozneje drugi občni zbor na istem mestu s prvotnim sporedom ter sklepa brez-pogojno. Računski zaključek za l. 1921. je članom od 26. aprila 1922 v zadržni pisarni na vpogled.

Spored.

1. Poročilo načelnika in nadzornika.
2. Odobritev letnega računa za l. 1921.
3. Razdelitev čistega dobička in delovnice nagrade po § 21 zadržnih pravil.
4. Sklepnosti.

Metlika, 24. aprila 1922.

Načelnstvo.

Službo gospodinjle

izurjena in gospodinjstvu in kuhinji. Ponudbe pod »Gospa 2934« na upravo Slov. Naroda. 2934

Stanovanje

v novi vili v sredini mesta dobi kdor plača najemnino za dobo 5 ali 10 let naprej. Ponudbe pod »5 ali 10 let 2908« na upravo Slov. Naroda. 2908

Kontoristinja

vešča knjigovodstva, strojeplista in stenografije se sprejme takoj. Ponudbe na poštini predal št. 102, Ljubljana

Več tesarjev

in več tesarjih predelavcev sprejme takoj Ivan Zakotnik mestni tesarjski mojster, parna žaga Ljubljana, Dunajska cesta 46. 2877

Prodajalka

specijalke, manufakturne in druge mešane stoke, prida, poštna, se išče. Ponudbe na naslov tvidke L. Gutenberg, Metlika, Slovenija. 2945

Kupim stabilni parni stroj

40 HP in parni kotel. Ponudbe pod »Para/2937« na uprav. Slov. Naroda.

Stanovanje

soba s lastnim vhodom oddam s 1. majem. — Več se polize: Solo štev. 37. 2932

kompletna postelja

Poljanska c. 8. pritišče levo. 2930

Bičevniki

pravi tržaški, gladki in orohovi pleteni, razni biči, jermena za čevlje in cape. goše, motove (špaga) ter raznovrstne krtače v veliki izbiri na zalogi.

Osvald Dobele, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9.

Glavna zaloga lesenih čebijev znanka »Zora«.

2902

Smrekove, brastove, bukovne, brstove, lipove, jesenove, mecesnove blode

kupuje po dnevnih cenah Parna žaga Korčič, Spodnja Siška, telef. 180.

Samostojna knjigovod-

kinja, bilancistka, išče mesta. Cenj. bilanca, ponudbe pod E. P.-2927 na upravo Slov. Naroda. 2927

Iščem deklico

pridno, delavno, pošteno, od 14 do 16 let, za učeno in trgovino z mehanim blagom. Učna doba 8 let. L. Gutenberg, Metlika, Slovenija. 2946

Klaviroje

uglašuje in popravila solidno in točno ter gre tudi na deželo. Ljubljana Tržaška c. 45

Feliks Potrše

Največja izbira različnih pletenja, majic, nogavic in rokavic pri trdki

A. & E. Škoberne Ljubljana Mestni trg 10

Boljša sobica

s hrano ali brez nje se išče za 18letno gospodično. Event. se zadovolji kot stanovanjka; po možnosti z uporabo klaviroja. — Ponudbe pod »G 17—2912 na upravo Slov. Naroda. 2912

Na dobro in ceneno hrano

(triletno tedensko močnata jed) se sprejme okrog 35 oseb na kosilo in večerjo. — Karlova cesta 15. 2905

Posestva napredaj:

Krasna graščina čez 100 orolov zemlje. Lepa gosp. posestva 6, 8, 10, 20, 28, 30 orolov. Kmetijska posestva lepa vinogradiška posestva, gostilne, trgovine, hoteli, mlini, žage, fužina z veliko vodno silo hite, vile i. t. d. Naslov: Karol Breznik Celje, Dolgo polje 1.

Erdal krema

ilirija, Jurjevo, Jadran, Dillber, Cipulin, illico (biki), mast za usnje, apreturo, strojno olje la bice, črnilo in nočne lučice znamka »Zora« priporočila veletrgovina

OSVALD DOBELE, Ljubljana Sv. Jakoba trg 9.

2902